

บทที่ 4

การศึกษาเฉพาะด้านกฎหมาย

จากการศึกษาการจัดการความรู้เกี่ยวกับงานชันสูตรพลิกศพ งานไต่สวนการตาย และงานสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรม ซึ่งเป็นงานที่กฎหมายกำหนดบทบาทอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการไว้ชัดเจน ในการร่วมกันตรวจสอบ ค้นหาความจริงเกี่ยวกับกรณีที่มีความตายเกิดขึ้น โดยการกระทำหรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือผู้ตายถูกกล่าวหาว่าต่อสู้อ้างว่าเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ซึ่งเป็นการตายที่มีเจ้าหน้าที่เข้าไปเกี่ยวข้องด้วย ดังนั้นกฎหมาย¹ จึงกำหนดให้เจ้าพนักงานหลายฝ่ายเข้าร่วมกันตรวจสอบการตายดังกล่าวด้วย รวมถึงญาติของผู้ตาย เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับความเป็นธรรมในกระบวนการดังกล่าว โดยพนักงานอัยการเป็นตัวหลักสำคัญ ตั้งแต่เริ่มต้นมีการตายเกิดขึ้นในการร่วมชันสูตรพลิกศพ ร่วมทำสำนวนคดีชันสูตรพลิกศพ รวมถึงร่วมสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรม และสุดท้ายได้นำคดีชันสูตรพลิกศพดังกล่าวขึ้นสู่กระบวนการไต่สวนของศาล เพื่อให้แสดงว่าผู้ตายคือใคร ตายที่ไหน เมื่อใด เหตุและพฤติการณ์ที่ตาย และใครเป็นผู้กระทำให้ตาย แต่ในทางปฏิบัติแล้ว ยังมีประเด็นปัญหาอีกหลายประการที่เป็นตัวบั่นทอนศักยภาพในการทำงานตามภารกิจดังกล่าว ปัญหาพนักงานอัยการขาดองค์ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ เนื่องจากงานดังกล่าวมิได้เป็นงานหลักของพนักงานอัยการที่ต้องทำเป็นประจำสม่ำเสมอ และเป็นงานที่ออกไปปฏิบัติงานนอกสถานที่ทำงาน เช่นการออกไปตรวจชันสูตรศพผู้ตาย เป็นต้น ซึ่งบางกรณีเป็นการแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้นโดยทันที ทำให้เกิดข้อบกพร่องในการทำงาน และการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย รวมถึงปัญหาความโปร่งใส ไม่เป็นธรรม ในการค้นหาความจริงดังกล่าวด้วยนอกจากสภาพปัญหาดังกล่าวแล้ว สำนักงานอัยการสูงสุดก็ยังขาดแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ระเบียบ หนังสือเวียน แนวทางปฏิบัติ และกรณีศึกษาที่สำคัญ ให้ศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ

วิธีการแก้ปัญหาดังกล่าว ด้วยการนำระบบการจัดการความรู้ (Knowledge Management Systems) มาใช้กับงานชันสูตรพลิกศพ งานไต่สวนการตาย งานสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรม รวมถึงกระบวนการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับงานดังกล่าวด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของงานดังกล่าว ซึ่งระบบการจัดการความรู้ (KMS) นี้ เป็นระบบที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการและ

¹ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 150, 155/1

จัดเก็บข้อมูล เพื่อให้สามารถสืบค้นได้ ทุกที่ ทุกเวลา (Any Where Any Time) ซึ่งเป็นการรวบรวมองค์ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ (Tacit Knowledge) ที่ได้จากประสบการณ์ ทักษะในการทำงาน หรือการคิดเชิงวิเคราะห์ และความรู้ที่ชัดเจน (Explicit Knowledge) กฎหมาย ระเบียบ หนังสือเวียน แนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับงานภารกิจดังกล่าว นอกจากนั้นยังมีกรณีศึกษาต่างๆ ที่สำคัญ ข้อพึงระวังในการปฏิบัติงานของพนักงานอัยการ ซึ่งผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานคดีอาญา และสำนักงานอื่นที่เกี่ยวข้องสามารถเข้ามาสืบค้นได้อย่างเป็นระบบ

ดังนั้น ระบบการจัดการความรู้จึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้าน กฎหมาย ระเบียบ แนวทางปฏิบัติ ซึ่งเป็นฐาน ข้อมูล (Knowledge Base) ชุดความรู้ (Knowledge Pack) และกรณีศึกษาอย่างเป็นระบบ และสามารถนำมาใช้ประโยชน์กับกระบวนการยุติธรรม ดังกล่าวได้เป็นอย่างดี และส่งผลให้การปฏิบัติงานของพนักงานอัยการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved